

Επώδυνα μέτρα σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα

Ο πρωθυπουργός θα ενημερώσει σήμερα τους κοινωνικούς φορείς και θα τα ανακοινώσει πιθανόν την Κυριακή ή το αργότερο τη Δευτέρα

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΩΨΙΝΗ

Επώδυνα μέτρα και ανατροπές για τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και περαιτέρω περικοπές στις αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων, καλείται να λάβει η κυβέρνηση υπό την πίεση του ΔΝΤ και της Ε. Ε. και ως προϋπόθεση για την ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης. Στα πιο σημαντικά μέτρα περιλαμβάνονται η αύξηση του επιτρεπόμενου ποσοστού των ομαδικών απολύσεων, η μείωση των εργατοτεχνιτών, η σταδιακή κατάργηση του 13ου και του 14ου μισθού στο Δημόσιο και η περαιτέρω αύξηση του ΦΠΑ.

Στη διυπουργική σύσκεψη που προηγήθηκε της συνεδρίασης του υπουργικού συμβουλίου συμφωνήθηκε να γίνει δεκτή η πρόταση του ΔΝΤ για νομοθετικές αλλαγές σε απολύσεις, αποζημιώσεις, δώρο Χριστουγέννων, επιδόματα αδείας και Πάσχα, καθώς και στο πεδίο των συλλο-

γικών συμβάσεων που αφορούν τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Για το Δημόσιο τέθηκε αρχικά το δίλημμα μεταξύ μιας νέας αύξησης του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης ή της περαιτέρω περικοπής των αποδοχών, ωστόσο φαίνεται ότι θα ισχύσουν και τα δύο. Πληροφορίες αναφέρουν ότι συζητήθηκε και η σταδιακή περικοπή του 13ου και 14ου μισθού στον ιδιωτικό τομέα, ωστόσο οι εκπρόσωποι της Ε. Ε., του ΔΝΤ και της ΕΚΤ κρίνουν τελικά ότι δεν είναι σκόπιμη μια τέτοια παρέμβαση στην αγορά. Διευκρινίζεται επίσης ότι δεν θα υπάρχει απαίτηση για απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων καθώς και ότι το ΔΝΤ θα καταβάλλει το δάνειο, που του αναλογεί, ανά τρίμηνο υπό τον όρο της αυστηρής εφαρμογής των συμφωνηθέντων.

Ο πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου θα ενημερώσει σχετικά σήμερα τους κοινωνικούς φορείς (ΟΚΕ, ΓΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ, ΑΔΕΔΥ, ΣΕΒ, ΕΣΕΕ και ΣΕΤΕ) και θα ανακοινώσει τα μέτρα κατά πάσα πιθανότητα την Κυριακή ή το αργότερο τη Δευτέρα. Σύμφωνα με πληροφορίες, η διαπραγμα-

τευση συνεχίζεται, η κυβέρνηση επείγεται, ωστόσο η όποια καθυστέρηση οφείλεται περισσότερο σε γραφειοκρατικούς λόγους, που έχουν να κάνουν με το ΔΝΤ και την αναφορά που πρέπει να στείλουν οι εκπρόσωποί του. Αναλυτικότερα, στον ιδιωτικό τομέα:

- 1. Το ποσοστό ομαδικών απολύσεων αυξάνεται ίσως και στο 4% (από το 2% που ισχύει σήμερα για τις επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από 200 εργαζόμενους).
- 2. Μειώνονται οι αποζημιώσεις στις περιπτώσεις καταγγελίας σύμβασης υπαλλήλων. Η

Συμφωνήθηκε να γίνει δεκτή η πρόταση του ΔΝΤ για νομοθετικές αλλαγές σε απολύσεις, αποζημιώσεις, δώρο Χριστουγέννων, επιδόματα αδείας και Πάσχα και συλλογικές συμβάσεις.

αποζημίωσή τους θα προσεγγίσει τα χαμηλότερα επίπεδα των ποσών που καταβάλλονται για την απόλυση εργατοτεχνιτών. Επί παραδείγματι, σήμερα υπάλληλος που έχει εργαστεί από 2 μήνες έως ένα χρόνο στον ίδιο εργοδότη λαμβάνει αποζημίωση ίση με έναν μηνιαίο μισθό. Στο νέο περιβάλλον για τον ίδιο χρόνο η αποζημίωση θα προσεγγίζει τα 5 ημερομίσθια, που προβλέπονται ήδη για τους εργατοτεχνίτες.

3. Καταργείται η υποχρεωτική προσφυγή στη διαιτισία για την επίλυση διαφορών μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών. Η προσφυγή θα είναι δυνατή μόνο με τη συμφωνητή γνώμη και των δύο πλευρών. Επί της ουσίας το μέτρο μπορεί να οδηγήσει σε κατάργηση των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συμβάσεων, που ζητεί το ΔΝΤ.

4. Η πρόκληση εργαζομένου θα κοινοποιείται την ημέρα της πρόσληψης και όχι εντός οκτώ ημερών που ισχύει σήμερα.

Στον δημόσιο τομέα προωθείται:

- 1. Η κατάργηση του 13ου και του 14ου μισθού.

- 2. Περαιτέρω μείωση των επιδομάτων κατά 5%.
- 3. Αύξηση των έμμεσων φόρων, με αναπροσαρμογή των χαμηλών συντελεστών ΦΠΑ.
- 4. Πολυετές πάγωμα προσλήψεων.
- 5. Μην ανανέωση των συμβάσεων έργου.
- 6. Αποκρατικοποίηση ή λουκέτο σε ζημιωγόνους δημόσιους οργανισμούς. Η λίστα των προς ιδιωτικοποίηση επιχειρήσεων θα καταρτιστεί ως τις 15 Μαΐου.

Εφόσον επιλεγεί τελικά η κατάργηση του 13ου και του 14ου μισθού στο Δημόσιο, τότε αυτομάτως η κυβέρνηση θα έχει επιτύχει εξοικονόμηση ύψους 1,4 δισ. ευρώ ή 0,6% του ΑΕΠ, ενώ από τη νέα μείωση των επιδομάτων θα προκύψει επιπλέον όφελος της τάξης των 300 εκατ. ευρώ. Το ποσό του 1,7 δισ. ευρώ θα μειώσει αντιστοίχως και χωρίς να αμφισβητηθεί από κανένα το έλλειμμα του 2010, διασφαλίζοντας ουσιαστικά την επίτευξη του στόχου για τη μείωσή του κατά 4% του ΑΕΠ φέτος.

Άλλο ρεπορτάζ, σελ. 4 και 32

Πακέτο βοήθειας 120 - 135 δισ. ευρώ για τρία χρόνια

Οι πληροφορίες που είδαν το φως της δημοσιότητας χθες αναφορικά με το ύψος της χρηματοδότησης που θα λάβει η Ελλάδα, αλλά και τον χρόνο αποπληρωμής της, φαίνεται πως επέδρασαν θετικά στις αγορές. Αυτή τη στιγμή συζητούνται οι τελευταίες λεπτομέρειες για τους όρους του δανεισμού, όμως, όλα δείχνουν ότι μπορεί να φτάσει στα 120 δισ. ευρώ ή και 135 δισ. ευρώ, εξασφαλίζοντας ουσιαστικά τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας για την επόμενη τριετία.

Σε ό,τι αφορά το πότε θα πληρωθεί η Ελλάδα τα δάνεια αυτά, ενδεχομένως να συμφωνηθεί ότι η αποπληρωμή τους θα γίνεται στις χρονιές εκείνες που η χώρα δεν έχει πολλές υποχρεώσεις προς άλλους πιστωτές. Δηλαδή, στα έτη που τα δανεικά τα οποία θα χρει-

να ότι τελικά η Ελλάδα θα λάβει ποσό μεγαλύτερο από αυτό που αρχικά είχε ανακοινωθεί. Κρίσιμο ωστόσο παραμένει το ζήτημα της αποπληρωμής των 120 δισ. ευρώ. Αυτή τη στιγμή, οι διαπραγματεύσεις φαίνεται ότι βρίσκονται στο στάδιο του πότε και με ποιο κόστος θα ξεπληρωθεί η Ελλάδα τα δανεικά.

Ο κ. Στρος-Καν ανέφερε χθες ότι η αποπληρωμή των δανείων από την Ελλάδα θα γίνει όταν τα δημοσιονομικά της χώρας θα αποκατασταθούν. Μια δήλωση που αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο να υφαστεί μια άτυπη περίοδος χάριτος προς την Ελλάδα για να ξεπληρωθεί τα δάνεια που θα λάβει από το ΔΝΤ και την Ε.Ε. Το οικονομικό επιτελείο φαίνεται ότι προσπαθεί να πετύχει τα δάνεια να έχουν τέτοια διάρκεια που θα «βολεύει» την Ελλάδα και δεν θα την «πνίγει». Για παράδειγμα οι δανειακές ανάγκες του 2012 εκτιμάται ότι θα ξεπεράσουν κατά τι τα 41 δισ. ευρώ, όταν το 2016 οι υποχρεώσεις του Δημοσίου υπολογίζονται μόλις σε 8 δισ. ευρώ, αυτή τη στιγμή. Θα ήταν προτιμότερο αν η Ελλάδα δανειζόταν από ΔΝΤ και Ε.Ε. με ορίζοντα το 2016, αντί του 2012. Πάντως, υπενθυμίζεται ότι εφόσον η διάρκεια των δανείων είναι μεγαλύτερη των τριών ετών, το επιτόκιο θα είναι 6% και όχι 5%.

Ο κ. Στρος-Καν ανέφερε ότι η αποπληρωμή των δανείων θα γίνει όταν τα δημοσιονομικά της χώρας μας θα αποκατασταθούν.

άζεται το Δημόσιο θα είναι λίγα και δεν θα δημιουργηθούν νέα προβλήματα από τη συσσώρευση επιπλέον χρεών.

Σύμφωνα με τις χθεσινές πληροφορίες, η Ευρώπη και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), θα παράσχουν για τα επόμενα τρία χρόνια από 100 έως 120 δισ. ευρώ στην Ελλάδα. Ποσό το οποίο είναι το μεγαλύτερο πακέτο οικονομικής βοήθειας που έχει δοθεί ποτέ, ενώ δεν αποκλείεται να φτάσει ακόμα και τα 135 δισ. ευρώ. Πάντως, ο επικεφαλής του ΔΝΤ κ. Ντομινίκ Στρος-Καν απέφυγε να επιβεβαιώσει την πληροφορία αυτή, με δεδομένο ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαπραγματεύσεις. Οι δανειακές ανάγκες της χώρας για την περίοδο 2010 - 2012 ανέρχονται σε περίπου 117 δισ. ευρώ συνολικά. Αυτά τα στοιχεία σημαίνει ότι αν η Ελλάδα έχει στη διάθεσή της 120 δισ. ευρώ από τον μηχανισμό στήριξης, τότε δεν θα χρειαστεί για τα επόμενα τρία χρόνια να ξαναπληρώσει δανεικά από τις αγορές.

Μάλιστα, χθες υπήρξαν δηλώσεις οι οποίες θέλουν το ΔΝΤ μόνον για φέτος να δίνει τελικά περίπου 20 - 25 δισ. ευρώ, αντί για 10 - 15 δισ. ευρώ που ήταν η προηγούμενη εκτίμηση. Το σίγουρο είναι ότι τελικά η Ελλάδα θα λάβει ποσό μεγαλύτερο από αυτό που αρχικά είχε ανακοινωθεί. Κρίσιμο ωστόσο παραμένει το ζήτημα της αποπληρωμής των 120 δισ. ευρώ. Αυτή τη στιγμή, οι διαπραγματεύσεις φαίνεται ότι βρίσκονται στο στάδιο του πότε και με ποιο κόστος θα ξεπληρωθεί η Ελλάδα τα δανεικά.

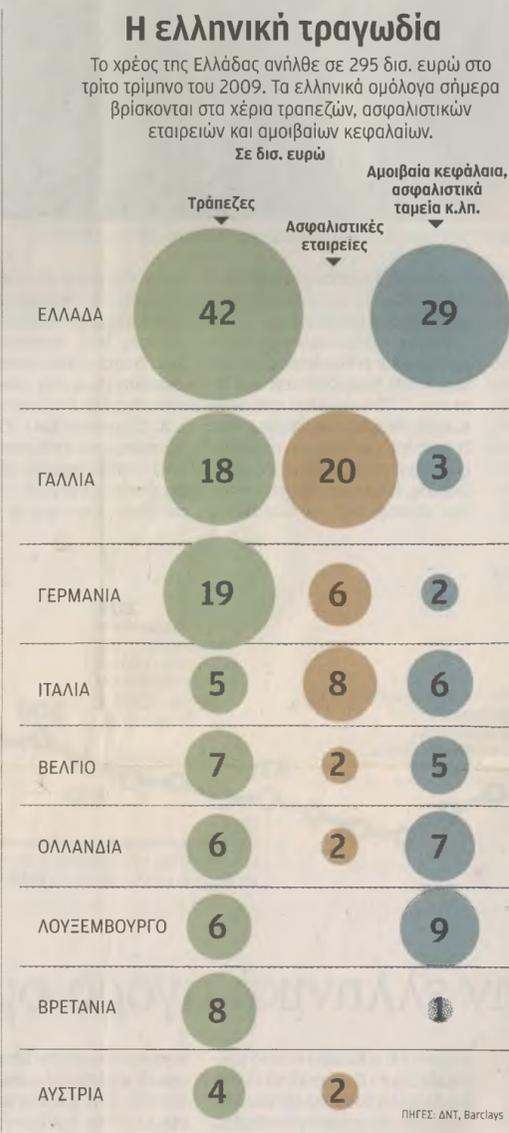
Σε κάθε περίπτωση, η παροχή των δανείων θα γίνεται σε δόσεις και με αυστηρούς όρους. Μάλιστα, στο υπουργείο Οικονομικών θεωρούν ότι οι όροι για την παροχή των δανείων θα είναι πολύ αυστηροί και τα μέτρα που θα πρέπει η Ελλάδα να λάβει για να πετύχουν τους στόχους που θα τίθενται, θα είναι πολύ δύσκολα.

Όλα τα παραπάνω ενδεχομένως να ξεκαθαριστούν ακόμα και σήμερα, αλλά σίγουρα μέσα στο Σάββατοκυριακό, έτσι ώστε την επόμενη εβδομάδα να εγκριθούν από τα Κοινοβούλια των χωρών της Ευρωζώνης. Μάλιστα, στις 7 Μαΐου, αναμένεται να εγκριθεί το πρόγραμμα και η Γερμανία, σύμφωνα με τον υπουργό Οικονομικών της κ. Β. Σόιμπλε. Στις 10 Μαΐου θα συνεδριάσει το Eurogroup σε επίπεδο αρχηγών για να εγκρίνει το πακέτο για την Ελλάδα και στις 17 Μαΐου το Ecofin θα το εξειδικεύσει με στόχο πριν από τις 19 Μαΐου η Ελλάδα να εκταμιεύσει την πρώτη δόση για να πληρώσει χρέη ύψους 8,5 δισ. ευρώ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Τα μέτρα για την ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης

- Ιδιωτικός τομέας**
  - ✓ Αύξηση του ποσοστού απολύσεων
  - ✓ Μείωση των αποζημιώσεων στις περιπτώσεις καταγγελίας σύμβασης υπαλλήλων
  - ✓ Κατάργηση της υποχρεωτικής προσφυγής στη διαιτισία για την επίλυση διαφορών μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών
  - ✓ Η πρόσληψη εργαζομένου θα κοινοποιείται την ημέρα της πρόσληψης και όχι εντός οκτώ ημερών που ισχύει σήμερα
- Δημόσιος τομέας**
  - ✓ Περικοπή του 13ου και του 14ου μισθού
  - ✓ Περαιτέρω μείωση των επιδομάτων κατά 5%
  - ✓ Αύξηση των έμμεσων φόρων, με αναπροσαρμογή των χαμηλών συντελεστών ΦΠΑ
  - ✓ Πολυετές πάγωμα προσλήψεων
  - ✓ Μην ανανέωση των συμβάσεων έργου
  - ✓ Αποκρατικοποίηση ή λουκέτο σε ζημιωγόνους δημόσιους οργανισμούς

«Διακυβεύεται η σταθερότητα της Ευρωζώνης»

Καθώς η κρίση εξαπλώνεται και σε άλλα κράτη-μέλη του ευρώ, η Γερμανίδα καγκελάρια κ. Άγκελα Μέρκελ παραδέχτηκε ότι «διακυβεύεται η σταθερότητα της Ευρωζώνης», ήρε τις επιφυλάξεις της και συμφώνησε να βοηθήσει οικονομικά την Ελλάδα. Διερωτήθηκε ωστόσο αν η απόφαση για ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωζώνη ήταν σοφή: «Το 2000 υπήρχε μια κατάσταση όταν βρεθήκαμε αντιμέτωποι με το ερώτημα αν η Ελλάδα έπρεπε να μπει στη Ζώνη του Ευρώ».

Αποδείχθηκε πως ίσως δεν εξετάσαμε πολύ προσεκτικά αυτή την απόφαση», ανέφερε χαρακτηριστικά. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη γερμανική συγκατάθεση είναι η συμφωνία επί του κοινού προγράμματος προσαρμογής που διαπραγματεύεται η ελληνική κυβέρνηση με την Κομισιόν, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ.

Η κ. Μέρκελ ζήτησε την επίσηυση των διαπραγματεύσεων, αφού ωριότερα ο επικεφαλής του ΔΝΤ και ο πρόεδρος της ΕΚΤ είχαν διατυμωρήσει σε όλους τους τόνους ότι είναι πλέον εξαιρετικά επείγον να δοθεί πειστική λύση στην ελληνική κρίση. «Κάθε ημέρα που κάνουμε (η κατάσταση) χειρότερη στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη», δήλωσε ο κ. Ντομινίκ Στρος-Καν από το Βερολίνο, όπου μετέβη μαζί με τον κ.

Ζαν Κλοντ Τρισέ προκειμένου να ενημερώσει για την κατάσταση τους Γερμανούς βουλευτές. «Αν προχωρήσουμε γρήγορα, πραγματικά είμαι αισιόδοξος ότι το πρόβλημα θα λυθεί. Αν όμως δεν λύσουμε το ελληνικό πρόβλημα, θα μπορούσε να έχει πολλές συνέπειες για την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση», εξήγησε. Προφανώς απευθυνόμενος στους Έλληνες πρόσθεσε ότι η μείωση του ελληνικού ελλείμματος δεν θα γίνει «χωρίς πόνο». «Το πρόβλημα θα λυθεί, η Αθήνα έχει δεσμευτεί να πράξει ό,τι χρειάζεται», διαβεβαίωσε. «Για εμάς είναι εξαιρετικά σημαντικό η απόφαση να ληφθεί εξαιρετικά γρήγορα», δήλωσε και ο κ. Τρισέ. Πρόσθεσε ότι η Ελλάδα πρέπει να παρουσιάσει ένα «θαρραλέο και πειστικό» πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων.

Διαβεβαιώσεις Ρομπέι, Μπαρόζο

Νωρίτερα, ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας κ. Βόλφγκανγκ Σόιμπλε διαβεβαίωσε ότι μετά την ολοκλήρωση της συμφωνίας στην Αθήνα, το Βερολίνο είναι διατεθειμένο να κινηθεί γρήγορα και να καταθέσει το προσχέδιο του σχετικού νομοσχεδίου την επόμενη Δευτέρα. Ταυτόχρονα, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Χέρμαν Βαν Ρομπέι και ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο διαβεβαίωσαν κατηγορηματικά ότι «οι ανάγκες της Ελλάδας θα καλυφθούν εγκαίρως».

Η Κομισιόν υπολογίζει ότι η τελική συμφωνία θα έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι το Σάββατοκυριακό και διαβεβαιώνει ότι οι διαπραγματεύσεις προχωρούν γρήγορα και σημειώνεται σταθερή πρόοδος, χωρίς να υπάρχουν σημαντικές διαφορές. Παράλληλα οι κ. Ρομπέι και Μπαρόζο τόνισαν κατηγορηματικά ότι ενδεχόμενη αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους «δεν αποτελεί επιλογή». «Η αναδιάρθρωση του χρέους για ένα κράτος-μέλος της Ευρωζώνης δεν αποτελεί επιλογή και δεν πρόκειται να αποτελέσει μέρος του προγράμματός», τόνισε ο κ. Μπαρόζο. Ο πρόεδρος της Ευρώπης δήλωσε ότι σκοπεύει να συγκαλέσει έκτακτη σύνοδο του Eurogroup σε επίπεδο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων «το αργότερο μέχρι τις 10 Μαΐου».

Τρία σενάρια αν, παρά τη βοήθεια, δεν μπορούμε να πληρώσουμε

Αναλυτές και επενδυτές έχουν κατάρτισει τρία σενάρια που θα μπορούσαν να ισχύσουν στην περίπτωση της Ελλάδας ή οποιασδήποτε άλλης χώρας της Ευρώπης, στις τυχόν δυσκολευτεί να καλύψει τις δανειακές της υποχρεώσεις.

Αναδιάρθρωση του χρέους κατόπιν διαπραγματεύσεων
ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ: Πολύ μεγάλη, μεσομακροπρόθεσμα. Σε αυτό το σενάριο, η Ελλάδα θα διαπραγματευόταν την αναδιάρθρωση του χρέους της πριν έρθει η ώρα της αποπληρωμής του. Αυτή θα σήμαινε παράταση της ημερομηνίας αποπληρωμής των δανείων. Σύμφωνα με κάποιους υπολογισμούς, αυτό θα σήμαινε ότι οι επενδυτές θα εισπράξουν 20% ως 40% λιγότερα χρήματα απ' όσα υπολόγιζαν. Τα τριαντά spreads αντανάκλουν πιθανόντι-

τα 25% να πάρουν πίσω οι επενδυτές το 50% των χρημάτων τους και πιθανότητα 33% να πάρουν πίσω το 60%.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ: Τα spreads άλλων υπερχρεωμένων χωρών της Ευρωζώνης θα ανέβουν, τα γερμανικά ομόλογα θα επωφεληθούν, ενώ το ευρώ θα πέσει στο 1,15 \$, δηλαδή στα επίπεδα του 2005.

Μονομερής αναδιάρθρωση του χρέους
ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ: Απειροελάχιστη. Η Ελλάδα θα μπορούσε να επιβάλει στους πιστωτές της αναδιάρθρωση, μεταθέτοντας τις ημερομηνίες αποπληρωμής ή υποχρεωνοντάς τους να εισπράξουν λιγότερα, χωρίς να έχει αποσπάσει πρώτα τη συγκατάθεσή τους. Οι αναδιάρθρωσεις χωρίς διαπραγμάτευση έχουν συνδεθεί με μεγαλύτερες πιθανότητες να κά-

διάλυψης της Ευρωζώνης. Ακόμη μεγαλύτερη διεύρυνση των spreads των αδύναμων χωρών.

Πτώχευση
ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ: Απειροελάχιστη. Το 70% του ελληνικού χρέους βρίσκεται στα χαρτοφυλάκια ξένων επενδυτών, κυρίως γαλλικών και γερμανικών τραπεζών, και έτσι οι αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα προσπαθήσουν να αποτρέψουν αυτή την εξέλιξη. Η πτώχευση της Ελλάδας ή οποιασδήποτε άλλης χώρας αντιμετωπίζει αντίστοιχα προβλήματα θα σήμαινε τον αποκλεισμό της από τις αγορές κεφαλαίων, όπως συνέβη όταν πτώχευσε η Αργεντινή το 2001.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ: Η ισοτιμία του ευρώ προς το δολάριο θα έπεφτε κάτω από το 1:1, τα spreads θα εκτινάσσονταν σε τέτοια ύψη που και άλλες χώρες θα

έχαναν την πρόσβασή τους στις αγορές. Μόνο οι χώρες με βαθμολογία AAA θα μπορούσαν πλέον να δανειστούν.

Άλλες πιθανότητες
Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα μπορούσε να προσφέρει δάνεια στην Ελλάδα, είτε αγοράζοντας ελληνικά ομόλογα είτε αποδεχόμενη τα κρατικά ομόλογα ως εγγύηση δανείων, ανεξάρτητα της βαθμολογίας τους. Τέτοιοι είδους σενάρια θεωρούνται απομακρυσμένα επειδή απαιτούν δύσκολες πολιτικές αποφάσεις.

Επίσης, παράγοντας που περιπλέκει την κατάσταση είναι ότι πολλοί επενδυτές έχουν στοιχηματίσει στην πτώχευση, αγοράζοντας ασφάλιστρα κινδύνου και άρα έχουν συμφέρον να οδηγηθούν τα πράγματα σε μια τέτοια εξέλιξη.

Η Άγκελα Μέρκελ με τον Ντομινίκ Στρος - Καν κατά τη χθεσινή τους συνάντηση στο Βερολίνο.

Κόκκινος συναγερμός στο Μαξίμου

Επισπεύδονται οι ανακοινώσεις για τα μέτρα που συνοδεύουν τη συμφωνία με Ε.Ε. και ΔΝΤ

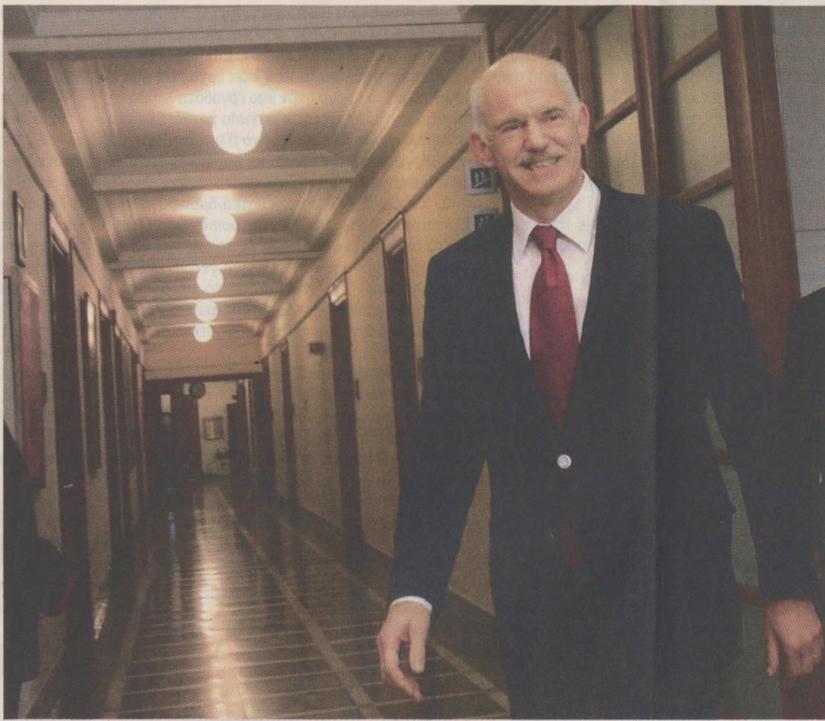
Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

«Εμείς δεν λαμβάνουμε πλέον τις αποφάσεις και μακάρι άλλοι που τις παίρνουν για μας να συνειδητοποιήσουν σήμερα κιόλας ότι το πρόβλημα υπερβαίνει την Ελλάδα». Η αγωνιώδης φράση του αρραβιασμένου κυβερνητικού παράγοντα καταδεικνύει με τον πιο γλαφυρό τρόπο την πρωτόγνωρη

Ατυπη ομάδα διαχείρισης της κρίσης, με συντονιστή τον Παμπούκη και τη συμμετοχή των Βενιζέλου, Ρέππα, Ραγκούση και Χρυσόχοϊδη.

δοκιμασία που πέρασε χθες η κυβέρνηση. Δοκιμασία που ως φαίνεται θα επιταχύνει την ανακρίση του πακέτου των νέων σκληρών μέτρων του ΔΝΤ και η Ε.Ε. το οποίο δεν αποκλείεται να ημιοσοιοποιηθεί ακόμη και σήμερα. Και τούτο, διότι κατά πληροφορίες ασκούνται πλέον αφορητές πιέσεις από τις Βρυξέλλες να κλείσει εδώ και τώρα η διαπραγμάτευση του υπουργείου Οικονομικών με τους ξένους τεχνοκράτες σε μια προφανή προσπάθεια των εταίρων μας να μη μεταδοθεί η ελληνική «ασθένεια» σε άλλες χώρες.

Ήταν 10 το πρωί όταν οι φημολογίες για επερχόμενο αδιέξοδο στην ελληνική οικονομία σήμαναν συναγερμό στο Μαξίμου που είχε ήδη ενημερωθεί για την εκκίνηση των σπρεντ πάνω από τις 1.100 μονάδες βάσης. Ο πρωθυπουργός συγκάλεσε έκτακτη σύ-

Ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου συγκάλεσε έκτακτη διυπουργική σύσκεψη χθες στη Βουλή.

σκεψη στη Βουλή η οποία έμελλε να αναβάλει κατά δύο ώρες το υπουργικό συμβούλιο που είχε προγραμματισθεί για τη μία το μεσημέρι. Η αμφίσημη στάση της Γερμανίας, αλλά και ο τρόπος που οφείλει η κυβέρνηση να παρέμβει αν χρειαστεί για την προστασία του τραπεζικού συστήματος ήταν δύο από τα κεντρικά ζητήματα που έθεσε αμέσως ο πρωθυπουργός στους κ. Θ. Παγκάλο, Χ.

Παμπούκη, Γ. Παπακωνσταντίνου και Φ. Σακινιόδη οι οποίοι μετείχαν αρχικώς στη σύσκεψη. Το βαρύ κλίμα φαίνεται να αποφορτίσαν οι δύο διαδοχικές τηλεφωνικές διαβεβαιώσεις που είχε ο κ. Γ. Παπανδρέου από τους κ. Χοσέ Θαπατέτο και Χέρμαν βαν Ρομππέ ότι ο μηχανισμός στήριξης είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμος. Ωστόσο, ενδεικτικό της ανυποψίας που εξακολουθεί να διακατέχει

την κυβέρνηση είναι ότι ο πρωθυπουργός ζήτησε αιφνιδίας χθες από τους κ. Ευ. Βενιζέλο, Γ. Ραγκούση, Μιχ. Χρυσόχοϊδη και Δημ. Ρέππα (είχαν προσέλθει στο μεσοδιάστημα στη σύσκεψη) να είναι stand by απο κοινού με τους κ. Χ. Παμπούκη και Γ. Παπακωνσταντίνου τις επόμενες ημέρες. Κατ' ουσίαν δηλαδή συνέστημε μια άτυπη ολιγομελή υπουργική επιτροπή διαχείρισης της κρί-

σης, η οποία όπως άφησε να εννοηθεί θα συνεδριάζει τις επόμενες ημέρες -αν χρειαστεί- εκτάκτως και ανά πάσα στιγμή. Η μη συμμετοχή του κ. Θ. Παγκάλου αποδόθηκε και μόνον στο γεγονός ότι ο αντιπρόεδρος αναχώρησε χθες για επίσημο ταξίδι στην Κίνα, αλλά ο συντονιστικός ρόλος που ανατέθηκε από τον πρωθυπουργό στον κ. Χ. Παμπούκη ερμηνεύθηκε και ως έμμεση «επιτροπεία» του οικονομικού επιτελείου, καθώς σε όλους τους μετέχοντες υπουργούς ανατέθηκε η διαχείριση και του τρόπου επικοινωνίας των σκληρών μέτρων στους πολίτες.

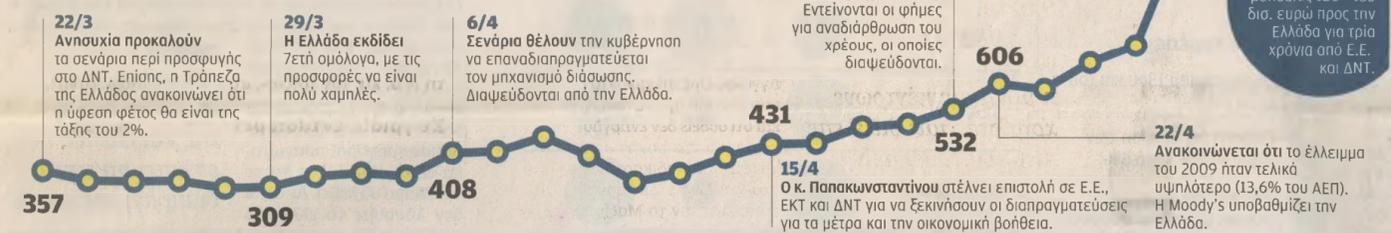
Η διάρκεια των θυσιών

Στη σύσκεψη βέβαια ο υπουργός Οικονομικών ενημέρωσε τους συναδέλφους του και για την πορεία των διαπραγματεύσεων με το ΔΝΤ επιβεβαιώνοντας τις πληροφορίες ότι αξιώνονται από το ΔΝΤ νέες θυσίες όχι μόνον για το 2011 και 2012, αλλά και για τη φετινή χρονιά.

Ο κ. Θ. Παγκάλος επισήμανε ότι στον ιδιωτικό τομέα πρέπει πάσει θυσία να αποφευχθεί η κατάργηση του 14ου μισθού, αποδεχόμενος ωστόσο το ενδεχόμενο άρσης του περιορισμού των απολύσεων, όπως και των ελαστικότερων σχέσεων εργασίας που σημειωτέον ανατρέπουν το πρόσφατο ν/σ του κ. Ανδ. Λοβέρδου. Τέλος, τόνιστηκε η ανάγκη αντεγκραφή των ανακοινώσεων το πακέτο των μέτρων σήμερα -ο πρωθυπουργός ανέβαλε την περιοδεία του στο Ναύπλιο- να καταβληθεί προσπάθεια αναβολής δημοσιοποίησής του για την Κυριακή, προκειμένου να έχει περάσει η εργατική Πρωτομαγιά.

Τα spread των ελληνικών ομολόγων

Διαφορά απόδοσης από τα αντίστοιχα γερμανικά, σε μονάδες βάσης

Καμία πράξη χθες στην ελληνική αγορά ομολόγων

«Κλειστόν» έγραφε χθες η ελληνική αγορά ομολόγων, καθώς στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΑΑΤ) δεν δόθηκε καμία εντολή αγοράς ή πώλησης ελληνικών ομολόγων. Κάτι το οποίο συμβαίνει μόνον στις αργίες. Ωστόσο, η διαφορά απόδοσης (spread) του 10ετούς ομολόγου ξεπέρασε χθες ακόμη και τις 1.000 μονάδες βάσης, ενώ στα 2ετή ομόλογα ανήλθε σε επίπεδα υψηλότερα και των 2.200 μονάδων. Πρόκειται για τα υψηλότερα επίπεδα της τελευταίας δεκαετίας.

Εντυπωσιακή άνοδος των spreads στην αρχή, σταδιακή υποχώρηση στις 690 μονάδες βάσης.

νονται στις υπόλοιπες αγορές του κόσμου, καθώς όπως προαναφέρθηκε η ελληνική ήταν κλειστή. Πάντως, αναλυτές αναφέρουν ότι η εκτόξευση της διαφοράς απόδοσης των ελληνικών ομολόγων την υπόλοιπη Ευρώπη, ενώ ο γενικός διευθυντής του ΔΝΤ Ντομινίκ Στρος-Καν δήλωσε ότι η Ελλάδα δεν θα προσηγομιά να δανειστεί από τις αγορές, αλλά θα αντλήσει ρευστότητα από τον μηχανισμό στήριξης.

Μάλιστα, στο υπουργείο Οικονομικών θεωρούν ότι το ύψος της βοήθειας θα είναι τέτοιο, που θα καταστεί σαφές στις αγορές ότι δεν πρόκειται η χώρα να «σπκώσει» κεφάλαια από αυτές και έτσι θα ηρεμήσουν. Αλλωστε, τα επιτόκια δανεισμού από τις αγορές είναι απαγορευτικά. Στα μεν 10ετή ομόλογα, όπου το spread αναρτήθηκε έως και τις 1.040 μονάδες, το επιτόκιο ξεπέρασε το 13,3%. Στα 2ετή ομό-

λογα έφτασε και στο 20%, ενώ στα τριετή κινούνταν στην περιοχή του 18 - 19% και στα 5ετή γύρω στο 13 - 14%. Επιπλέον, το 5ετές ασφαλιστικό κίνδυνος (CDS) «έσπασε» νέο αρνητικό ρεκόρ, καθώς έφτασε μέχρι και τις 911,6 μονάδες. Δηλαδή, για κάθε 10 εκατ. ευρώ ελληνικού χρέους το ασφάλιστρο ανήλθε στις 911.600 ευρώ. Πάντως, μετά τις δηλώσεις από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), κ. Ζαν Κλοντ Τρισέ, τον επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) κ. Ντομινίκ Στρος-Καν και τη Γερμανίδα καγκελάριο κ. Άγκε-

λα Μέρκελ στο Βερολίνο, οι αγορές φαίνεται πως ηρέμησαν και τα spreads υποχώρησαν. Στα ομόλογα 10ετούς διάρκειας, η διαφορά απόδοσης μειώθηκε στις 690 μονάδες βάσης και το επιτόκιο έπεσε ελαφρώς χαμηλότερα από το 10%.

Χωρίς λογική εξήγηση

Πάντως, αναλυτές αναφέρουν με αρκετά γλαφυρό τρόπο ότι οι αγορές «θέλουν να μας στείλουν στον τάφο», καθώς δεν βρίσκουν κάποια λογική εξήγηση για όλες αυτές τις αρνητικές εξελίξεις στην ελληνική αγορά ομολόγων. ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Ανυποψία προκαλεί η πιστοληπτική υποβάθμιση Πορτογαλίας και Ισπανίας

Ο κίνδυνος μετάδοσης της ελληνικής κρίσης και η βίαιη αντίδραση των αγορών θορύβισε τις χώρες εντός και εκτός της Ευρώπης. Στο στόχαστρο βρέθηκε για δεύτερη ημέρα η Πορτογαλία, η οποία αναγκάστηκε να επιταχύνει την εφαρμογή νέων μέτρων λιτότητας. Χθες ήταν η σειρά της Ισπανίας να δει την πιστοληπτική της αξιολόγηση να υποβαθμίζεται από τον οίκο Standard & Poor's. Ο οίκος, αλλά και η υπουργείο Οικονομικών της Γερμανίας εκτίμησαν πάντως ότι δεν υπάρχει σύγκριση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας με την Ελλάδα. Η Ιταλία, από την πλευρά της, διαβεβαίωσε ότι δεν κινδυνεύει από την ελληνική κρίση, καθώς τα κρατικά της ομόλογα είναι «εξαιρετικά» και «έχουν μεγάλη ζήτηση». Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος της χώρας κάλεσε τη Γερμανία να εγκρίνει άμεσα τη βοήθεια προς την Ελλάδα καθώς, όπως το έθεσε, «αν καίγεται το σπίτι του γείτονά σου, είναι προς το συμφέρον όλων να φέρεις νερό, όχι μόνο για ανθρωπιστικούς λόγους αλλά και για να αποτρέψεις την επέκταση της φωτιάς».

Η πορτογαλική κυβέρνηση επέσπευσε την εφαρμογή νέων μέτρων λιτότητας. Η Γερμανία, πάντως, ανακοίνωσε ήδη ότι θα λάβει φέτος επιπλέον μέτρα λιτότητας για τον περιορισμό του ελλείμματος, που αρκεί να δει ότι η Ελλάδα, αλλά και η Ιταλία, ο οίκος Fitch εκτίμησε ότι δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος για την πιστοληπτική της αξιολόγηση, τονίζοντας ότι τα δημοσιονομικά της «κρειαζονται δουλειά».

Μετά τη μεγάλη πτώση της Τρίτης, πάντως, χθες υποχώρησαν τα ασφαλιστικά κινδύνου. Ωστόσο το ευρώ υποχώρησε μέχρι και τα

1,3116 δολάρια σε νέα χαμηλά έτους. Χθες ο οίκος S&P υποβάθμισε το δημόσιο χρέος της Ισπανίας κατά μία μονάδα, στο ΑΑ, διατηρώντας αρνητικές προοπτικές, καθώς εκτιμά ότι η προβλεπόμενη παρατεταμένη περίοδος αδυναμίας οικονομικής ανάπτυξης θα πλήξει τα δημοσιονομικά της μεγέθη. Όσο για την Ιταλία, ο οίκος Fitch εκτίμησε ότι δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος για την πιστοληπτική της αξιολόγηση, τονίζοντας ότι τα δημοσιονομικά της «κρειαζονται δουλειά».

Βασικά οικονομικά μεγέθη

Προβλέψεις Κομισιόν για το 2010

Επιρριψη ευθυνών από τον κ. Σημίτη στην Ευρωζώνη

Στην απουσία ενιαίας ευρωπαϊκής διακυβέρνησης επέριψε ο πρώην πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης την οικονομική κρίση και τον τρόπο με τον οποίο, μέσω της Ελλάδας, υπάρχει κίνδυνος να αμφισβητήσει τα θεμέλια του ευρώ. Τις διαπιστώσεις αυτές έκανε -μεταξύ άλλων- χθες ο κ. Σημίτης σε εκδήλωση της Ομοσπονδιακής Τράπεζας της Γερμανίας (Bundesbank) στο Μόναχο. Σύμφωνα με τον Σημίτη οι υφιστάμενες δομές (τόσο σε Ε.Ε. όσο και σε επίπεδο G20) «δεν επαρκούν για να ελεγχθούν και να επιταχύνουν τις εξελίξεις». Ο πρώην πρωθυπουργός επισήμανε ότι «το "ελληνικό πρόβλημα", όπως χαρακτήρισε ο Τύπος σε όλο τον κόσμο το ζήτημα που καλείται η Ένωση να αντιμετωπίσει, επανέφερε στο προσκήνιο τις αδυναμίες που χαρακτήρισαν τη λειτουργία της ΟΝΕ». Σύμφωνα με τον κ. Σημίτη «ο σημερινός τρόπος λειτουργίας της Ένωσης δεν διευκολύνει την παρέμβαση που απαιτείται». Προέβλεψε ότι οι επιπτώσεις της κρίσης θα είναι σοβαρές και θα μπορούσαν να ξεπεραστούν μόνο εάν υπήρχε κοινή ευρωπαϊκή πολιτική. Ο κ. Σημίτης εκτίμησε ότι «τουλάχιστον μέχρι σήμερα είναι αμφίβολο αν θα υπάρξει μια τέτοια πολιτική». Κοινή οικονομική διακυβέρνηση, σύμφωνα με τον κ. Σημίτη, θα μπορούσε να επιδιωχθεί «είτε στο πλαίσιο της ΟΝΕ είτε μέσω μιας "ενισχυμένης συνεργασίας", στην οποία θα συμμετέχουν όσοι το επιθυμούν». Αβρίο, ο κ. Σημίτης θα συμμετέχει και σε πάνελ που διοργανώνει το Ινστιτούτο Κβαρντ, μαζί με τον διοικητή της ΕΚΤ κ. Ζαν Κλοντ Τρισέ, τον γενικό διευθυντή του ΔΝΤ κ. Ντομινίκ Στρος-Καν και τον διοικητή της ΕΚΤ κ. Χορστ Κέλερ. ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Το ελληνικό δράμα σε ζωντανή μετάδοση

Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας κυριαρχεί στα πρωτοσέλιδα του διεθνούς Τύπου εδώ και μήνες, επιβαρύνοντας τη χώρα μας και με το επιπλέον πρόβλημα της αρνητικής δημοσιότητας. Μάλιστα, η δραματική επιδείνωση των τελευταίων ημερών έχει σημαίνει συναγερμό σε όλα τα ξένα ειδησεογραφικά δίκτυα. Χαρακτηριστική περίπτωση, η ιστοσελίδα της βρετανικής εφημερίδας Guardian, η οποία ενημέρωσε χθες τους αναγνώστες της για όλες τις εξελίξεις και κάθε δόση που γινόταν επί του θέματος, από οποιονδήποτε σχεδόν αναλυτή, ή αξιωματούχο της Ε.Ε. και του ΔΝΤ. Τίτλος του σχετικού άρθρου, το οποίο ανανεωνόταν λεπτό προς λεπτό (!), ήταν «η ελληνική κρίση σε ζωντανή μετάδοση».

«Τρέμονη τη διασπορά της κρίσης» Ανάλογη κάλυψη παρέixe και ο δικτυακός τόπος της αμερικανικής εφημερίδας New York Times, όπου οι επιπτώσεις από την ελληνική κρίση στο ευρώ ήταν πρώτο και κύριο θέμα. «Καθώς η Ελλάδα πλησιάζει συνεχώς στο κείλος της οικονομικής κατάρρευσης, οι αγορές τρέμουν για το ενδεχόμενο διασποράς της κρίσης και σε άλλες χώρες», γράφει το σχετικό άρθρο της εγκυρης εφημερίδας, που φιλοξενεί και δηλώσεις οικονομικών αναλυτών, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι «καμείνει να σταματήσει για τους Έλληνες από το να κηρύξουν στάση πληρωμών».

Σε ό, τι αφορά την τηλεόραση, είναι περιττό ίσως να αναφερθεί ότι δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή κανένα διεθνές ειδησεογραφικό κανάλι (CNN, BBC, Bloomberg, Euronews, Al Jazeera κ. ά.) που να μη φιλοξενεί εκτενή ρεπορτάζ για την ελληνική οικονομία. Όλες οι σχετικές αναλύσεις συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι ο πανικός των αγορών οφείλεται εν μέρει στις μεσοπρόθεσμες προοπτικές της Ελλάδας και εν μέρει στην αναποφασιστικότητα και την ατομία της Ε.Ε. και κυρίως του Βερολίνου. Τα σχόλια του γερμανικού Τύπου είναι ενδεικτικά του δικαίου που έχει προκαλέσει στη χώρα η ελληνική κρίση. Από τη μια πλευρά, σύσσωμος σχεδόν ο συντηρητικός Τύπος τάσσεται υπέρ της εκδίωξης της Ελλάδας από την Ευρωζώνη: «τα κρήματα μας σε κίνδυνο. Μετά την Ελλάδα, βυθίζεται και η Πορτογαλία. Πότε θα καταλάβουν οι κυβερνήσεις ότι η οικειοθελής αποχώρηση της Ελλάδας από το ευρώ είναι η καλύτερη λύση», γράφει η Bild. Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και η Die Welt, αν και υιοθετεί ελαφρώς πιο χαμηλούς τόνους: «Για ποιο λόγο θα πρέπει τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. να προστρέχουν σε βοήθεια χρεοκοπημένων», διερωτάται σε κύριο άρθρο της. Αντιθέτως, κεντροαριστερές εφημερίδες όπως η Sueddeutsche Zeitung καλούν τη Γερμανίδα καγκελάριο Άγκελα Μέρκελ να επιδείξει μεγαλύτερη αποφασιστικότητα στη στήριξη της Ελλάδας, ενώ η φιλελεύθερη Der Tagesspiegel επικρίνει τους σοσιαλδημοκράτες της αντιπολίτευσης για την παρελκυστική τους πολιτική στο συγκεκριμένο θέμα. Η δικηγόμος και οι αντιπροσώπων δηλώσεις από τη Γερμανία έχουν από την πλευρά τους προκαλέσει την έντονη αντίδραση του υπόλοιπου ευρωπαϊκού Τύπου. «Η Ελλάδα δεν είναι μόνη» σημειώνει στο κύριο άρθρο της η ισπανική El Pais, απευθύνοντας παράλληλα έκκληση στο Βερολίνο να επιταχύνει τους ρυθμούς του. «Το ευρώ βρίσκεται στο κείλος της αβύσσου» προειδοποιεί το βρετανικό περιοδικό Economist, υπογραμμίζοντας ότι το κοινό νόμισμα δεν θα αντέξει τη διασπορά της ελληνικής κρίσης και σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Τέλος, η γαλλική Liberation εκτιμά ότι αποκλειστική υπεύθυνη για το χάος των ημερών είναι η Ευρώπη, η οποία, με την αναποφασιστικότητά και την ασάφειά της, στην ουσία επιδείνωσε την ελληνική κρίση δανεισμού.

«Η Ελλάδα προκαλεί αναταράξεις στο ευρώ», διαβάζουμε στο πρωτοσέλιδο της γαλλικής Figaro.

Πώς σχολιάζουν την κρίση τα διεθνή τηλεοπτικά δίκτυα και τι αναφέρουν τα πρωτοσέλιδα του ευρωπαϊκού Τύπου.

«Η αγορά καταρρέει εν μέσω φόβων ότι η Ισπανία θα υποβαθμίσει την Ελλάδα», γράφει η ισπανική La Razon.

«Η μετάδοση έχει ήδη συμβεί».

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΩΚΟΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ